Societat | Sílvia Berbís | Actualitzat el 29/06/2019 a les 18:04

«S'ha salvat allò que volia jo: la caseta, l'hort i les gallines»

Alguns dels veïns amb propietats agrícoles afectades pel foc de la Ribera d'Ebre han pogut accedir a les seues finques i comprovar els efectes devastadors de les flames

"Ara començarem a veure lo que diriem ?fora de *lo* normal", anuncia Delfin Armora a punt de girar un dels revolts de la carretera que du a la seua caseta de camp a la partida dels Milàs, entre Flix i la Palma d'Ebre. Per a ell, "*lo* normal", cada dia, des que vint anys enrera va comprar la finca preparant la jubilació, era veure verdor a banda i banda de l'asfalt. Pins ofanosos a l'hivern i assedegats d'estiu però imponents. Avui Delfin du la seua dona a veure els efectes de l'incendi que la neguiteja des de fa quatre dies. Ella, amb una vuitantena d'anys a l'esquena, encara no ha vist com ha quedat la finca. Delfin va poder visitar-la ahir divendres, i en tornar a casa li va preguntar a la dona: "Què vols saber, bo o dolent?". "Bo", va respondre ella sense dubtar, com si fos un joc. Quan l'home li va anunciar que estava salvada la caseta, l'hortet i les gallines, la iaia va respirar alleugida: "S'ha salvat allò que volia jo", comenta ara amb el front suat i les galtes vermelles com una brasa. L'aire ruent que entra per la finestreta oberta de la vella furgoneta que fan servir a diari per pujar al camp només fa que agreujar-li la sufocor. Fet el revolt, de cop, l'habitual normalitat de la parella apareix tenyida de negre. Rames cremades que esgarrapen l'atmòsfera asfixiant cap al cel. "Este paisatge ja no és el de sempre". Ni el silenci.

Pla general d'una finca agrícola del terme de Flix. Foto: S.B.

Saps quan triga un pi blanc a tornar a néixer?", em pregunta Delfín. "Deu?", dic a l'atzar. "Quaranta", respon sec. "I jo em pregunto -afegix l'àvia-, qui estarà viu llavors? Perquè nosaltres ja no som joves?".

A banda i banda de la C-233 identifiquen finques de veïns del poble. "Mira el troç de Pérez allà, mira al ?barbas' com li han quedat les oliveres", assenyala Delfín per la finestreta. "Sembla mentida lo devastador que és el foc", reflexiona.

Al cap de 10 minuts, el vehicle s'atura per obrir la cadena que dona entrada a un camp amb les oliveres rosdides. És la seua finca, seca i marronosa a l'entrada. "Mira que enguany n'hi havia d'olives per aturar un tren eh?, ves com han quedat?". El cotxe enfila caminal amunt i dalt, efectivament, queda el galliner, l'hort i la caseta intactes. "Això sembla un oasi", afirma la iaia mentre s'apropa a les gallines: "Que heu tingut calor, pobretes?", els hi diu. "Jo crec que els Bombers quan veien un mas agafaven aigua i li tiraven damunt, això és el que jo penso, perquè si no no s'explica com tot està cremat i queda esta rodona verda aquí al mig de tot el bosc sucarrat", apunta.

Alguns veïns han entrat a les seues finques per veure com n'estan d'afectades per l'incendi. Foto: S.B.

Aviat han de tornar a punt d'entrada. Han entrat tard i han promés al control de Mossos que no trigarien més de mitja hora a tornar, però mirant magraners i figueres s'ha fet una mica tard. Ella camina malament pels terrossos però no pot evitar fer un passeig entre els arbres supervivents fins al marge, al final, per veure el paisatge cremat. Però tornen a Flix tranquils, buscant la part positiva: "No hay mal que por bien no venga, no em caldrà passar la desbrossadora", somriu Delfin.

Punt de control d'accés a la C-233, este dissabte al matí. Foto: S.B.

Ramon no ha tingut la sort de poder comprobar com està el seu camp. Als seus 85 anys i un cotxe tan atrotinat com òptim per anar pel camp s'ha apropat vora les 11 del matí al punt de control. "Vostè està a la llista?", pregunta l'agent. "Si senyor". "Doncs no m'apareix, no el puc deixar entrar". "Li prometo que en un quart d'hora surto". Però el protocol no n'entén de promeses. "Mecatxis quina mala sort, m'havien dit que estava a la llista però es veu que no", lamenta Ramon Garcia.

Ramon espera pacient si figura a la llista d'autoritzats a poder entrar a la seua finca. Foto: S.B.

Ell ahir no va poder entrar, encara convalescent de l'ingrès hospitalari que va patir tres dies enrera. "Es pensaven que era una embòlia, estava confús i no sabia ni les hores, però a l'hospital de Móra em van arreglar bé", comenta agraït. Ell també, cada dia, enfilava el camí dels Milàs. Hi he una finca familiar on hi ha passat mitja vida. Feia més de 50 anys, afirma, que la conreuava. Una tercera part, olives, la resta, ametlles, i un hortet. "L'únic que m'ha dit el veí és que tinc tot l'hortet cremat, jo tenia l'esperança de veure-ho avui?". "Potser més tard, a la tarda", li apunten. "Si s'ha cremat potser m'ho deixaré, perquè sóc solter, tinc 85 anys i de forces, poques. Em penso que aniré aviat a la residència, ja tinc la documentació preparada", explica abans de, resignat, girar cua cap a casa. A la nit, ho tornarà a intentar.

Ramon haurà d'esperar a més tard o un altre dia per veure com està el seu camp. Foto: S.B.